పాఠశాల సంసిద్ధత కార్యక్రమం

విద్యా సం॥లో పాఠశాలలు ప్రారంభమైన రోజు నుండి 45 రోజుల పాటు 1వ తరగతిలో కొత్తగా పాఠశాలలో చేరిన విద్యార్థులకు ఈ కార్యక్రమం ఉద్దేశించబడింది. (జూన్ 15 నుండి జూలై 31 వరకు).

కార్యక్రమ లక్ష్యాలు

- పూర్వ ప్రాథమిక విద్యను పూర్తి చేసి 1వ తరగతిలో అడుగిడిన పిల్లలను పాఠశాలకు మానసికంగా సంసిద్ధులను చేయడం.
- పూర్వ ప్రాథమిక విద్యా కేంద్రాలకు హాజరు కాకుండా నేరుగా నూతనంగా పాఠశాలలో 1వ తరగతిలో చేరిన పిల్లలందరినీ ఆహ్లాదకరమైన వాతావరణంలో పాఠశాలకు మానసికంగా సంసిద్ధులను చేయడం.

శిక్షణా కార్యక్రమం

- ప్రాథమిక, ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులు మండల రిసోర్స్ పర్సన్స్, మండల విద్యాధికారులు మరియు స్కూల్ కాంప్లెక్స్ ప్రధానోపాధ్యాయులకు టెలికాన్ఫరెన్స్ ద్వారా కార్యక్రమం యొక్క మౌళిక అంశాలపై ఒకరోజు శిక్షణ జూన్ 14వ తేదీన నిర్వహించబడుతుంది.

కార్యక్రమం అమలు

- పాఠశాల ప్రారంభం నాటికి పాఠశాలను ముఖ్యంగా ఒకటవ తరగతి గది గోడలపై వివిధ రకాల పక్షులు, జంతువులు, పూలు, తదితర చిత్రాలు, బొమ్మలను ప్రదర్శించి ఆకర్షణీయంగా, ఆసక్తికరంగా తీర్చిదిద్దాలి.
- వివిధ రకాల నమూనాలు, చార్టులు, ఆట వస్తువులు, బొమ్మలు, చిత్రకథల పుస్తకాలను తరగతి గదిలో పిల్లలకు అందుబాటులో ఉంచాలి.

- తరగతి గదిలోపల మరియు బయట పిల్లలు ఆడుకునేందుకు అవకాశం కల్పించడం ద్వారా పాఠశాలకు ప్రతి రోజు ఉత్సాహంగా హాజరగునట్లు చూడాలి.
- కథలు, పాటలు, ఆటలను బోధనలో భాగంగా నిర్వహించడం ద్వారా పిల్లలందరూ స్వేచ్ఛగా, నిర్భయంగా ఆసక్తికరంగా తరగతి గది బోధనాభ్యసన కార్యక్రమాలలో నిమగ్నమయ్యేలా చూడాలి.
- వానచినుకులు కథల పుస్తకాలను తరగతి గదిలో నిత్యం వినియోగించాలి. వాటి లోని చిత్రాలు, సన్నివేశాల ఆధారంగా మాట్లాడించాలి. పదాల గ్రాఫిక్ రీడింగ్ చేయించాలి.
- పాఠశాల సంసిద్ధతకు సంబంధించి వివిధ రకాల సామగ్రిని అంగన్‌వాడీల సహకారంతో రూపొందించుకోవాలి లేదా సమకూర్చుకోవాలి. 1, 2 తరగతులకు NCERT ప్రత్యేకంగా రూపొందించిన గణిత కిట్‌ను (సరఫరా చేసిన హైద్రాబాద్, నల్గొండ జిల్లాల్లో పాఠశాలల్లోని వినియోగించాలి.
- చిత్రాలు, బొమ్మల ద్వారా పిల్లలకు సంఖ్యలు చదవడం, లెక్కించడం, గణిత పూర్వభావనలపై అవగాహన కల్గించేలా దృష్టి సారించాలి.
- బొమ్మలు, చిత్రాలు, వివిధ ఆకారాలు గీయడం, చిత్తురాత, రంగులు వేయడం, బంకమట్టి లేదా మైనంతో బొమ్మలు చేయించడం ద్వారా పిల్లల మానసిక - చలనాత్మక రంగాల అభివృద్ధి జరగేలా చూడాలి.
- 1వ తరగతి బోధించే ఉపాధ్యాయులు పాఠశాల ప్రారంభం నాటికే 45 రోజులకు సంబంధించి పాఠశాలలో, తరగతి గదిలో నిర్వహించవలసి కృత్యాలు, సామగ్రితో రోజు వారీ కాల నిర్ణయ పట్టిక ఆధారంగా కార్యాచరణ ప్రణాళికను రూపొందించుకోవాలి.

పాఠశాల సంసిద్ధతా కార్యక్రమం

1. ఎందుకు

పాఠశాల సంసిద్ధతా కార్యక్రమం వలన ఈ కింది అంశాలు పిల్లలో అలవడుతాయి పెంపొందుతారు.

❖ పిల్లలు భయంగా లేకుండా బడికి రావడం క్రమం తప్పకుండా పాఠశాలకు రావడం.

❖ సమయానికి బడికి రావాలి. నిర్దేశించిన సమయం బడిలోనే గడపడం.

❖ వ్యక్తిగత పరిశుభ్రతను పాటించడం.

❖ పాటలను రాగయుక్తంగా, అభినయిస్తూ పాడాలి.

❖ కథలను విని ఆనందించాలి. తిరిగి తమ స్వంత మాటల్లో కథలు చెప్పడం.

❖ సూచనలను అనుసరిస్తూ, అందరితో కలిసి ఆడుకోవడం.

❖ టీచరుతో / తోటి పిల్లలతో భయం లేకుండా మాట్లాడడం.

❖ పూర్వ పఠనా / లేఖనా / గణిత నైపుణ్యాలు పొందడం.

❖ బడి కార్యక్రమాలకు సంసిద్ధంగా ఉండడం.

❖ ఇది ‘‘నాబడి’’ అన్న భావన కలిగి ఉండడం.

❖ ఎవరిపై ఆధారపడకుండా తమ పనులు తామే చేసుకోవడం.

❖ బడి అంటే ఆసక్తి కలగడం.

❖ టీచర్‌ని పిల్లలు ఇష్టపడడం.

❖ బడి వాతావరణంలో అహ్లాదకరంగా, ఆనందంగా గడపడం.

❖ పిల్లలకు ప్రేమ / ఆప్యాయత, భద్రతా భావం / వ్యక్తిగత శ్రద్ధ మొదలగునవి. బడిలో లభించాలి.

- ❖ సమాజనుకూలమైన అలవాట్లు, అంటే పంచుకోవటం, సహకరించడం, ఇచ్ఛాపూర్వకంగా ఉత్సాహంగా బృంద కార్యక్రమాలలో పాల్గొనట తన వంతు వచ్చే వరకు వేచి ఉండడం పరస్పర హక్కుల పట్ల, వస్తువుల పట్ల గౌరవం కలిగి యుండటం.

టీచర్ పిల్లలతో ఎలా ఉండాలి?

- ❖ బడి వాతవరణం, గృహవాతావరణాన్ని మైమరిపించేటట్లు ఆనందంగా ఉండేట్లు చూడాలి.
- ❖ ప్రేమతో ఆప్యాయంగా ఉండాలి.
- ❖ పిల్లల్లో ఒకరిగా కలిసిపోవాలి.
- ❖ పిల్లలను పేర్లు పెట్టి పిలుస్తూ మాట్లాడాలి.
- ❖ శరీర శుభ్రత గురించి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలి. (ఉదా॥ కాళ్ళు, చేతులు కడుక్కోవడం, తల దువ్వుకోవడం మొదలగునవి.)
- ❖ పళ్ళు తోముకోవడం, తల దువ్వుకోవడం, గోళ్ళు కత్తిరించుకోవడం, శుభ్రమైన బట్టలు వేసుకోవడం వంటి విషయాల గురించి ప్రతి రోజు శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. పిల్లలకు ఇవి అలవాట్లుగా చేయాలి.
- ❖ పిల్లలు చేసే పనులను ఆసక్తులను గుర్తించి ప్రోత్సహించాలి.
- ❖ టీచర్ అనుకున్న విధంగానే పిల్లలు చేయ్యాలని భావించకూడదు. మొదట్లో వారు ఏ పని చేసినా ప్రోత్సహించాలి. (నిర్మాణాత్మకమైన పనులు)
- ❖ బడికి వచ్చే ప్రతి అమ్మాయిని / అబ్బాయిని ఎదో ఒక సందర్భంలో పలకరించాలి.
- ❖ అవకాశమున్నప్పుడల్లా పిల్లల గురించి వారి కిష్టమైన వాటి గురించి, వారి కుటుంబ సభ్యుల గురించి, వారి స్నేహితుల గురించి సంభాషణ జరపాలి.
- ❖ పిల్లలు చెప్పదలచుకున్నది చెప్పడానికి అవకాశం, ప్రోత్సాహం ఇవ్వాలి. ప్రారంభంలో తప్పు, ఒప్పుల కంటే వారి ప్రయత్నానికి ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలి అభినందించాలి.

- శుభ్రంగా లేని పిల్లల కనీస అవసరాలు బడిలోనే తీర్చి, మరుసటి రోజు నుంచి అదే విధంగా రావాలని పిల్లలకు, వారి తల్లిదండ్రులకు సూచనలివ్వాలి.
- పిల్లలను ఎవరితోను పోల్చికించపరచవద్దు.
- ఆట / పాటల ద్వారా పిల్లల్లో మంచి అలవాట్లను విలువలు పెంపొందించాలి.
- పిల్లలకు పరిచయం ఉన్న ఆట, పాట, కథలను మొదట చెప్పాలి.
- నేర్చుకోవడంలో పిల్లలు ఆనందం పొందేలా చేసి చదువు పట్ల ప్రేరణ కలిగించాలి.

పాఠశాల సంసిద్ధతలోని అంశాలు

1. ఆటలు

- స్థానికంగా ఉండే / పిల్లలు ఆడుకొనే ఆటలనే ఆడించాలి.
- టీచరు నాయకత్వం వహించి తనూ ఆడుతూ, పిల్లల్ని ఆడేందుకు ప్రోత్సహించాలి.
- పిల్లలు ఆటలను ఆనందిస్తే చాలు.
- పిల్లలు భయం లేకుండా స్వేచ్ఛగా ఆడేందుకు ప్రోత్సహించాలి.
- పిల్లలకు తెలిసిన ఆటలను ఆడిస్తూ, కొత్త ఆటలను కూడా పరిచయం చేయాలి.
- నిర్దేశించిన సమయానికి వచ్చిన పిల్లలతో ఆటలు ప్రారంభం చేయాలి.
- ఆట ఆడటానికి ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలి. కాని ఓడిపోవడం, గెలవడం అనేది ప్రధానం ఉండకూడదు.
- ఆటలకు కావలసిన సామగ్రిని పిల్లలకు అందుబాటులో ఉంచాలి.
- ఎవరైనా పిల్లలు ఆడుకోవడానికి ముందుకు రాకపోతే బలవంతపెట్టొద్దు. ఆటను చూస్తూ ఉండమని చెప్పాలి. తరువాత వాళ్లంతట వాళ్లే ఆటల్లో పాల్గొంటారు.

- ❖ స్వేచ్ఛగా ఆడుకోవడానికి వీలు కల్పించాలి. నిబంధనలు మార్చుకునే అవకాశం కల్పించాలి.
- ❖ బడి ఆవరణలో పిల్లల భద్రతకు భంగం కలిగించే వస్తువులను ఉంచరాదు.
- ❖ బడి ఆవరణలో ముళ్లపొదలు / రాళ్ళు మొదలగు వాటిని తీసివేయాలి.
- ❖ బడి ఆవరణ దాటి పిల్లలు బయటికి వెళ్ళకుండా చక్కగా దడి కట్టాలి.
- ❖ గదిలో పిల్లలు స్వేచ్ఛగా ఆడుకునేందుకు వీలుగా వస్తువులు / బొమ్మలు అందుబాటులో ఉంచాలి.
- ❖ పిల్లలను వారికిష్టమైన ఆటలు (బయటి ఆటలు / లోపలి ఆటలు) స్వేచ్ఛగా ఆడుకునేందుకు టీచరు ప్రోత్సహించాలి.
- ❖ పిల్లలు వారికి కావలసిన బొమ్మలు / ఆట వస్తువులు తీసుకుని, ఆడుకున్న తరువాత తిరిగి వాటి స్థానంలో పెట్టేటట్లు టీచరు ప్రోత్సహించాలి.
- ❖ పిల్లలు ఆడుకునేటప్పుడు టీచరు అందరినీ గమనిస్తూ ఉండాలి.
- ❖ ఎవరైనా సహాయం అడిగితే చేయాలి.
- ❖ పిల్లలు వాళ్లంతట వాళ్ళే ఆడుకుంటున్నప్పుడు టీచరు మధ్యలో వెళ్ళకూడదు.

2. పాటలు

- ❖ పిల్లలకు పరిచయం ఉన్న ప్రాంతీయ పాటలను (చిన్నవి) టీచరు పాడాలి.
- ❖ పిల్లలు తిరిగి పాడకపోయినా, విని ఆనందిస్తే చాలు బలవంతం పెట్టరాదు.
- ❖ పాటలు (పిల్లలకు) అర్థవంతంగా ఉండాలి.
- ❖ పాటలు లయబద్ధంగా, సరళంగా ఉండాలి.
- ❖ పాటలు పాడించేటప్పుడు పిల్లలను గుండ్రంగా నిలబెట్టాలి.
- ❖ టీచరు కూడా వారితో పాటు గుండ్రంలో నిలబడాలి.

❖ పాటను టీచరు అభినయం చేస్తూ పాడాలి.

❖ అభినయం చేస్తూ అందరితో కలిసి పాడేందుకు ప్రోత్సహించాలి.

❖ పాటలోని పదాలు పిల్లల వయస్సుకు, అర్థం చేసుకొనే శక్తికి, వారికిష్టమైన విషయాలకు సంబంధించినవై ఉండాలి.

❖ టీచరు, పిల్లలు స్వంతంగా పాటలు పాడడానికి, కలిసి పాడడానికి, అభినయం చేయడానికి, పాత్రలకు తగ్గట్టుగా నటించడానికి తోడ్పడాలి.

❖ వారంలో చివరి రెండు రోజులు పిల్లలందరు కలిసి, మరియు ఒక్కొక్కరు పాడడానికి టీచరు సహాయపడాలి.

3. మాట / సంభాషణ

❖ పిల్లలు అర్థం చేసుకునే భాషలోనే (మాతృభాష) మాట్లాడాలి. వారు తిరిగి మాట్లాడడానికి చాలా అవకాశాలు కల్పించాలి.

❖ టీచరు పిల్లలతో వారికి తెలిసిన / ఇష్టమైన విషయాలు మాట్లాడాలి.

❖ పిల్లలను వారి గురించి, వారికి సంబంధించిన వాటి గురించి మాట్లాడించాలి.

❖ అవకాశం ఉన్నప్పుడల్లా, పిల్లలతో స్వేచ్ఛగా మాట్లాడాలి.

❖ పిల్లలు బడికి వస్తున్నప్పుడు టీచరు తరగతి దగ్గర నిలబడి పిల్లల్ని చిరునవ్వుతో పలకరిస్తూ ఆహ్వానించి, చనువుగా మాట్లాడాలి.

❖ పిల్లలు చెప్పే దానిలో తప్పొప్పులు చూసే దాని కంటే వారి ప్రయత్నానికే ప్రాముఖ్యతను ఇవ్వాలి.

❖ స్వేచ్ఛగా పిల్లలతో మాట్లాడేటప్పుడు, పిల్లలందరు వారి గురించి వారి కుటుంబ సభ్యుల గురించి మాట్లాడడానికి అధిక ప్రాముఖ్యతను ఇవ్వాలి.

❖ టీచరు పిల్లలకు తన పేరు ముందుగా చెప్పాలి.

- తరగతిలోని పిల్లల పేర్లను చిన్న కార్డులపై రాసి ఉంచుకోవాలి.
- పిల్లలను వారి గురించి చెప్పమనాలి. (వాళ్ళ ఇష్టాల, రంగులు, అలవాట్ల మొదలగునవి)
- కుటుంబ సభ్యుల పేర్లను చెప్పించాలి.
- పిల్లలందరూ మాట్లాడడానికి ప్రోత్సహించాలి.
- టీచరు పిల్లలతో ప్రేమ పూర్వకంగా, చనువుగా మాట్లాడాలి.
- తెలిసిన విషయాల గురించి వస్తువుల గురించి ప్రారంభించి చెప్పాలనుకున్న విషయాన్ని పరిచయం చేయాలి.
- ఏ విషయం గురించి సంభాషణ జరపాలనుకుంటున్నారో ముందుగా నిర్ణయించుకోవాలి.
- మొదటి రోజు ఆ విషయానికి సంబంధించిన కొత్త పదాలను పరిచయం చేస్తూ సంభాషణ జరపాలి.
- చిత్రపటాలు, ఫ్లాష్ కార్డులు, పరిసరాలలోని వస్తువులు ఉపయోగిస్తూ సంభాషణ ప్రారంభించాలి / నిర్వహించాలి.
- పెద్ద పిల్లలు మాట్లాడేటప్పుడు చిన్న పిల్లలను చూడమనాలి.
- కొత్త పదాలను ఉపయోగిస్తూ మాట్లాడేటట్లు పిల్లలను ప్రోత్సహించాలి.
- ఆలోచనకు సంబంధించిన ప్రశ్నల ద్వారా పిల్లలను ఆలోచింపజేసి సమాధానాలు చెప్పించాలి.
- పిల్లలు ఉదయం నుండి (దిన చర్యలు సంబంధించి) వారు చేసే పనుల గురించి స్వేచ్ఛగా మాట్లాడించాలి.
- టీచరు పిల్లలందరిని వలయాకారంలో కూర్చోపెట్టాలి.
- చిన్న, చిన్న ప్రశ్నల ద్వారా సమాధానాలు చెప్పించాలి.

4. కథలు

- ❖ కథలను ఆసక్తిదాయకంగా చెప్పాలి.
- ❖ కథకు సంబంధించిన వివిధ వస్తువుల చూపిస్తూ కథలను చెప్పాలి.
- ❖ పిల్లలు కథను ఆనందించేటట్లు చూడాలి.
- ❖ పిల్లలు కథను ఆసక్తిగా వింటే చాలు - తిరిగి చెప్పాలని ఆశించకూడదు.
- ❖ మొదటగా ప్రాంతీయంగా లేదా పిల్లలకు తెలిసిన కథలనే చెప్పాలి.
- ❖ టీచరు కథను చెప్పేటప్పుడు పిల్లలందరిని తనకు కనపడేటట్లు గుండ్రంగా కూర్చోపెట్టాలి.
- ❖ టీచరు కూడా వారితో కలిసి కూర్చోవాలి.
- ❖ కథలోని విషయాలు, పిల్లల వయస్సు, అనుభవాలకు, పరిసరాలకు సంబంధించినవై ఉండాలి.
- ❖ కథలు హింసాత్మకంగా పిల్లలు భయపడేటట్లు ఉండకూడదు.
- ❖ కథలోని పాత్రానుసారంగా టీచరు స్వరాన్ని మార్చాలి. హావభావాలు ప్రదర్శించాలి. ఉదా|| కథలోని పాత్రల భావాలు మార్చాలి. హావభావాలు ఆవు, సింహం మొదలగునవి శబ్దాలతో మార్పు ఉండాలి.
- ❖ కథలోని పదాలు సరళమైనవిగా ఉండాలి. లేకపోతే పిల్లలలో అసహనం పెరిగి కథ వినటంలో ఆసక్తి పోగొట్టుకొంటారు.
- ❖ అవసరమైన చోట కొత్త పదాలు వాడడం వలన పిల్లలకు పదజాలం పెరిగి కొంత భాషవస్తుంది.
- ❖ ప్రత్యేకించి కథలో వారికి ఇష్టమైన పాత్రల గురించి మాట్లాడించాలి.
- ❖ కథకు సంబంధించిన పాత్రల యొక్క ముఖం తొడుగులు (మాస్కులు0 అభినయం చేయించేటప్పుడు ఉపయోగించాలి.

❖ బొమ్మల పుస్తకాలు ఉపయోగించి కూడా కథలు చెప్పాలి.

❖ అభినయం, నాటకీకరణ, వరుస క్రమంలో కథను చెప్పడం, స్వంత మాటలలో కథను చెప్పేందుకు పిల్లలకు అవకాశాలు కల్పించాలి / ప్రోత్సహించాలి.

❖ ఒకే కథను వారం రోజులు వివిధ పద్ధతులలో చెప్పాలి.

❖ కథ చెప్పేటప్పుడు ఆలోచింపచేసే చిన్న చిన్న ప్రశ్నలు వేయాలి.

❖ రెండవ రోజు కథాంశాన్ని సూచించే చిత్ర పటాలు కాని, కథా పాత్రల యొక్క చిత్రపటాలు కాని, పప్పెట్ల కాని ఉపయోగించి కథ రసవత్తరంగా చెప్పాలి.

❖ మూడవ రోజు కథలోని పాత్రలవలె అభినయం చేయించాలి. పాత్రల గురించి మాట్లాడింపజేయాలి.

❖ నాలుగవ రోజు కథను నాటకీకరణ చేయించాలి.

❖ అయిదవ రోజు టీచరు పిల్లలకు కథకు సంబంధించిన ఫ్లాష్ కార్డులను, చిత్రపటాలను ఇచ్చి కథను చెప్పిస్తూ వాటిని కథ ప్రకారం వరుస క్రమంలో పెట్టించాలి.

❖ ఆరవ రోజు పిల్లలచే కథను చిన్న చిన్న ప్రశ్నలు వేస్తూ చెప్పించాలి. (సొంత పదాల చెప్పడానికి, ప్రోత్సహించాలి.